

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3365/2019. (XII. 16.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.I.35.004/2019/2. számú végzése, valamint a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 118. § (1) bekezdésének *d*) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi személy jogi képviselővel (dr. Juhász Gábor István) eljárva az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének *d*) pontja valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben Kúria Kfv.I.35.004/2019/2. számú végzése, valamint a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdésének *d*) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] 2. Az indítvány benyújtására alapul szolgáló pernek az alkotmányjogi panasz elbírálása szempontjából lényeges elemei a következők.
- [3] 2.1. Az indítványozó 2012-ben kristálycukrot értékesített egy szlovák társaság részére. Az adóhatóság a bevételek utólagos vizsgálatára irányuló általános forgalmi adó ellenőrzése során megállapította, hogy az indítványozó nem tudta hitelt érdemlően igazolni, hogy a termék elhagyta Magyarország területét. Az adóhatóság megállapította, hogy ezek az értékesítések nem minősültek adómentes Közösségen belüli termékértékesítésnek. Erre figyelemmel az indítványozó terhére 23.826.000 forint adókülönbötetet állapított meg. Az indítványozó a Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon előterjesztett keresetében a terhére megállapított adóhiány és jogkövetkezményei törlését kérte, egyrészt vitatva az alperes adóhatóság (a továbbiakban: alperes) megállapításai helytállóságát, másrészt a felperesi tudattartalom körében kifejtett alperesi álláspontot. Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével az indítványozó keresetét elutasította. Sem az eljárási, sem az anyagi jogszabálysértések körében nem találta alaposnak az indítványozói érvelést.
- [4] A bíróság szerint az adóhatóság eleget tett az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 97. § (4)–(6) bekezdésében írt tényállás feltárási és bizonyítási kötelezettségének, okszerűen értékelte az ügyben felmerült körülményeket. Helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa tv.) 89. § (1) bekezdésében meghatározott közösségi termékértékesítés nem valósult meg, ezzel egyidejűleg az indítványozó nem volt jogosult adómentes értékesítésről számlákat kiállítani.
- [5] 2.2. Az indítványozó a Kúriánál előterjesztett felülvizsgálati kérelmét a Kp. 118. § (1) bekezdés *d*) pontjára alapította, azzal, hogy a jogerős ítéletben foglaltak a fuvarozók vizsgálata kapcsán a Kúria közzétett ítélezési gyakorlatától eltér.
- [6] Ennek igazolására a Kúria Kfv.I.35.182/2017/6., a Kfv.I.35.564/2015/3. és a Kfv.V.35.053/2016/7. számú eseti döntéseit hívta fel. A Kúria az indítványozó felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadta. A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet – többek között – akkor fogadja be, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a Kúria közzétett ítélezési gyakorlatától eltérő ítéleti rendelkezés miatt indokolt. A Kúria döntésében azt állapította meg, hogy a befogadás feltétele nem állt fenn. Indokolása szerint a Kp. 3. § (3) bekezdése alapján a jogvita elbírálásához szükséges tények feltárása, az alátámasztásukra szolgáló adatok és bizonyítékok rendelkezésre bocsátása – ha törvény eltérően nem rendelkezik –, a feleket terheli. Így a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél kötelessége, hogy megjelölje azon okot vagy okokat, amelyek alapján

a jogorvoslati kérelem befogadható, másrészt feltárja azokat a körülményeket, amelyek az általa megjelölt befogadási ok alátámasztására szolgálnak. A Kúria a befogadhatóság körében kizárólag a fél által megjelölt okból vizsgálódhat; az indítványozó a Kp. 118. § (1) bekezdés *d)* pontja alapján kérte felülvizsgálati kérelme befogadását. A Kúria értelmezése szerint e körbe azok az esetek vonhatók be, amikor a jogerős ítélet a jogszabálynak, a Kúria jogegységi határozatában, kollégiumi véleményében, az elvi irányítás még hatályos korábbi eszközeiben, illetve az általa közzétett eseti határozatban kifejtettektől eltérő értelmezésen alapul.

- [7] A kúriai döntés indokolása szerint „a Kúria közzétett ítélezési gyakorlata” kitélt úgy kell értelmezni, hogy a jogszabálysértés felülvizsgálata kizárólag akkor engedélyezhető, ha az a Kúria által közzétett eseti határozatban kifejtettektől eltér. A Kúria saját lapjában teszi közzé azokat a határozatokat, amelyek olyan elvi jelentőségű jogkérdést tartalmaznak vagy olyan rendszeresen ismétlődő, jellemzően problémás jogalkalmazási kérdést dönt el, amelynek ismerete az alsófokú bíróság, illetve a jogkeresők számára fontos. Ezen döntések megjelölése a BH, illetve az EBH. A Kúria által közzétett ítélezési gyakorlatnak kizárólag az olyan közzététel számít, amelyről a Kúria szakmai vezetése a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 31. §-a szerinti eljárásban dönt.
- [8] A Kúria indokolása szerint az indítványozó által a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott eseti döntések nem feleltethetők meg a fenti kritériumoknak, az ítéletben foglalt állásponttól eltérő BH, illetve EBH döntésekre az indítványozó nem hivatkozott, ezért a felülvizsgálati kérelem befogadásának a Kp. 118. § (1) bekezdés *d)* pontja szerinti feltétele nem teljesült.
- [9] 3. Az indítványozó ezt követően nyújtotta be alkotmányjogi panaszát és annak kiegészítését, amelyben elsődlegesen a Kúria Kfv.I.35.002/2019/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, megjelölve az Alaptörvény 28. cikke, B) cikk (1) bekezdése, I. cikk (3) bekezdése, XXIV. cikk (1) bekezdése, valamint XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései sérelmét, másodlagosan utalásszerűen az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti normakontroll lefolytatását indítványozta.
- [10] 3.1. Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria végzése azért sérti az Alaptörvény felhívott rendelkezéseit, mert az az indítványozó felülvizsgálati kérelmét arra hivatkozással nem fogadta be, hogy a Kp. 118. § (1) bekezdés *d)* pontja szerinti feltétel nem teljesült. Ezzel álláspontja szerint sérült a jogbiztonság, illetve a tisztességes eljáráshoz- és a jogorvoslathoz való joga. Felülvizsgálati kérelmében kifejtette, hogy „a bíróság egy felderítetlen tényállást alapul véve hozott jogszabálysértő döntést, különös figyelemmel arra, hogy a Kúria más adóügyekben hozott határozataiban a bíróság döntésével ellentétes álláspontot képviselt, mely álláspont szinte teljesen megegyezik” az indítványozó kereseti kérelmében foglaltakkal.
- [11] Az indítványozó vitatta, hogy a fenti jogszabályi rendelkezés szerinti „a Kúria közzétett ítélezési gyakorlatától eltérő ítéleti rendelkezés” kifejezés pontosan mit jelent. Az indítványozó értelmezése szerint a Kúria őt – bár az általa hivatkozott eseti döntések az Országos Bírósági Hivatal honlapján elérhetők –, „csupán a közzététel formája okán fosztja meg [...] attól, hogy jogait érvényre juttassa”. Álláspontja szerint a kúriai indoklás „megszorító” értelmezést tükröz, és a Kúria „a nyelvtani értelmezés tradicionális módszerét nem az egyébként az egész jogrendszert átható alkotmánykonform jogértelmezés generális és alapvető elvárásával összhangban alkalmazza” és ezzel „kirekeszti a hivatkozhatóság köréből”.
- [12] Az indítványozó a jogbiztonság sérelme kapcsán hivatkozott az 56/1991 (XI. 8.) AB határozat azon kitételére, miszerint a jogállamiság „egyik alapvető követelménye, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott szervezeti keretek között, a jog által megállapított működési rendben, a jog által az állampolgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki tevékenységüket”. Ezzel összefüggésben kifogásolta, hogy a Kúria felülvizsgálati kérelmét tartalmilag érdemben nem vizsgálta, és csupán formai okokból utasította el.
- [13] 3.2. Az indítványozó a másodlagosan előterjesztett, az Abtv. 26. § (1) bekezdés szerinti panaszában arra hivatkozott, hogy kiemelkedő jelentőségű joghézag áll fenn a „közzétettség” pontos fogalmi keretei és elemei meghatározása hiányában.
- [14] Sérelmezte, hogy „a releváns jogszabályi értelmező rendelkezés hiányában [...] a Kp. T/12234. számú javaslata sem ad semmilyen eligazítást az eredeti jogalkotói szándék valós tartalmát illetően”. Aggályosnak tartotta az indítványozó, hogy a Kúria ebben a vonatkozásban a Bszi. 31. § szerinti rendelkezést vette alapul és hogy a Kúria számára annak van jelentősége, hogy „milyen mozaikszó ernyője alatt hivatkozható” az eseti döntés, nem

pedig annak tartalmát vizsgálja. E körben hivatkozott az Alaptörvény 28. cikkére, melyet az indítványozó álláspontja szerint sért az, hogy a Kúria „a közzétett ítélezési gyakorlat” alatt csupán a BH, EBH, EBD döntéseket érti és „kirekeszti az ezzel formáljogilag és tartalmilag teljesen azonos erejű és alkalmazható, alkalmazandó forrásnak minősülő azon közzétett gyakorlati döntéseket, amelyeket ugyan szintén önmaga alkotott, de az Országos Bírósági Hivatal hivatalos honlapján kerültek közzétételre”.

- [15] Az indítványozó felhívta az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés szerinti alapjog korlátozásra vonatkozó arányossági teszt alkalmazásának alkotmánybírói gyakorlatát, de indokolási összefüggést nem teremtett az általa sérelmesnek vélt helyzettel.
- [16] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadásáról dönt, melynek során az eljáró tanács vizsgálja, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz befogadhatóságára vonatkozó törvényi – formai és tartalmi – feltételeknek. A testület megállapította, hogy az indítvány határidőben érkezett, az indítványozó érintettnek tekinthető és a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.
- [17] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, az (1b) bekezdés e) pontja alapján pedig a kérelem akkor határozott, ha indokolást tartalmaz arra nézve, hogy a kifogásolt bírói döntés illetve jogszabályi rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.
- [18] Az indítványozó az Alaptörvény XXIV. cikke (1) bekezdésének állított sérelmére vonatkozóan indokolást nem adott elő, és az indítvány arra vonatkozóan sem tartalmaz érvelést, hogy az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének rendelkezése miért szenvedett sérelmet ügyével összefüggésben. Ezért az indítvány ezen panaszelemei tekintetében nem felel meg a határozott kérelem követelményének.
- [19] Az indítványozó az indítványában állított valamennyi további alapjogi és azon kívüli egyéb alaptörvényi sérelmeket az Abtv. 27. §-ára alapított kérelem keretében lényegében arra vezette vissza, hogy a Kúria jogértelmezése és jogalkalmazása nem az indítványozó álláspontját követi. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ára alapított kérelem tekintetében mindenekelőtt abban foglalt állást, hogy e körülményre tekintettel az indítvány befogadásának az Abtv. 29. §-ában foglalt feltételei fennállnak-e. Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Ez alternatív feltétel, bármelyik megléte indokot ad a befogadásra. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben megállapította, hogy alapvető alkotmányjogi jelentőségűnek tekinthető kérdést az indítványozó nem fogalmazott meg, és álláspontja szerint az indítványban felhozott érvek alapján a bírói döntés alaptörvény-ellenességének kételye sem merülhet fel az alábbiak okából.
- [20] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság tartózkodik attól, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {elsőként lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]}. {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]} „[A] jogállamiság elvont elve [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti »szuperbíróság« szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el.” {Elsőször lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]}
- [21] Annak megítélése, hogy a felülvizsgálati kérelem befogadásának feltételei fennállnak-e vagy sem, nem alkotmányossági, hanem szakjogi-törvényértelmezési kérdés, melyben az Alkotmánybíróság – következetes gyakorlatának megfelelően – a Kúria döntését nem bírálhatja felül. Mindezek folytán az Abtv. 27. §-ára alapított indítvány nem fogadható be.
- [22] Az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított kérelem kapcsán az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy gyakorlata értelmében, ha a panasznak több tárgya van, a panasz tárgyaira vonatkozóan külön-külön kell az alkotmányjogi panaszban bemutatni, hogy azok milyen indokok, érvek alapján alaptörvény-ellenesek {lásd hasonlóan: 3193/2016. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [15]; 3251/2016. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [16]–[17]}; az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti normakontroll iránti kérelem – azon túl, hogy a kiegészített indítvány petítségében ez említésre kerül – ugyancsak nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető önálló indokolást.
- [23] A „közzétettségi” fogalma értelmezhető, ezt végezte el a Kúria, mellyel az indítványozó nem ért egyet; a kérelméhez kapcsolódó minden további érv pedig már a Kúria jogértelmezésének, végzésének vitatását tartalmazza, azaz nem a jogszabály alkotmányosságának megkérdőjelezésére irányul.
- [24] Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy panaszában az indítványozó meg sem jelölte a sérelmezett jogszabályhelyet, arra csupán tartalmilag lehet következtetni.

- [25] Mindezekre tekintettel az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerint normakontrollra irányuló indítvány nem felel meg az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerinti határozott kérelem követelményének.
- [26] 5. A fentieket figyelembe véve az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (1)–(2) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdései alapján eljárva, az Abtv. 26. § (1) bekezdése és 27. § a) pontjára, 29. §-ára, 52. § (1) bekezdésére és (1b) bekezdésének e) pontjára, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjára tekintettel – visszautasította.

Budapest, 2019. december 3.

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/651/2019.

• • •